

Tønsberg kommune

JournalpostID 09/28558

Saksbehandler:
Cecilia Haglind, telefon: 33 34 80 60
Rådmannen

Endringer i Alkoholoven - høring

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Utvalg for helse og omsorg	24.11.2009	057/09
Bystyret	16.12.2009	141/09

Rådmannens innstilling

1. Tønsberg kommune er positiv til en times reduksjon i alkoholovens maksimaltider.
2. Tønsberg kommune ser ikke behovet for å innføre en midlertidig prøveordning med umiddelbar inndragning av skjenkebevilling.
3. Tønsberg kommune er positiv til endringen om at lokalprodusert drikk som inneholder inntil 4,7 volumprosent alkohol skal kunne selges i kraft av kommunal salgsbevilling.
4. Tønsberg kommune støtter forslaget om at gebyrene reguleres kontinuerlig etter konsumprisindeks.

24.11.2009 Utvalg for helse og omsorg

Møtebehandling:

Utvalget behandlet saken 24.11.09. Alexander Hangaas (H) fremmet flg. forslag: "Tønsberg kommune er ikke positiv til innsnevringen av kommunalt selvstyre, og er derfor mot en times reduksjon i alkoholovens maksimaltider."

Svein Flagtvedt (FRP) fremmet flg. forslag: " Pkt. 1 i innstillingen strykes."

Svein Flagtvedt trakk sitt forslag.

Ved alt. vot. fikk rådmannens innstilling 7 mot 4 stemmer (Hangaas, Flagtvedt, Sjøvold og Smidsrød) og ble vedtatt.

UHO-057/09 Vedtak:

1. Tønsberg kommune er positiv til en times reduksjon i alkoholovens maksimaltider.
2. Tønsberg kommune ser ikke behovet for å innføre en midlertidig prøveordning med umiddelbar inndragning av skjenkebevilling.

3. Tønsberg kommune er positiv til endringen om at lokalprodusert drikk som inneholder inntil 4,7 volumprosent alkohol skal kunne selges i kraft av kommunal salgsbevilling.
4. Tønsberg kommune støtter forslaget om at gebyrene reguleres kontinuerlig etter konsumprisindeks.

16.12.2009 Bystyret

Møtebehandling:

Henry Smidsrød (Frp.) fremmet Hangaas forslag i UHO:

Tønsberg kommune er ikke positiv til innsnevringen av kommunalt selvstyre, og er derfor mot en times reduksjon i alkoholovens maksimaltider.”

Ved alt.vot. ble pkt. 1 i innstillingen fra UHO vedtatt med 21 mot 18 stemmer gitt Smidsrøds forslag.

Innstillingen for øvrig enst. vedtatt.

Etter dette har bystyret fattet slikt vedtak:

BY-141/09 Vedtak:

1. Tønsberg kommune er positiv til en times reduksjon i alkoholovens maksimaltider.
2. Tønsberg kommune ser ikke behovet for å innføre en midlertidig prøveordning med umiddelbar inndragning av skjenkebevilling.
3. Tønsberg kommune er positiv til endringen om at lokalprodusert drikk som inneholder inntil 4,7 volumprosent alkohol skal kunne selges i kraft av kommunal salgsbevilling.
4. Tønsberg kommune støtter forslaget om at gebyrene reguleres kontinuerlig etter konsumprisindeks.

Kortversjon – hva saken gjelder:

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har sendt ut et høringsnotat om endringer i alkohollovgivningen.

Endringene omfatter:

- endringer i alkohollovens maksimumstider for skjenking foreslås innskrenket med 1 time fra 03.00 til 02.00 (kommunen)
- endringer i kontroll- og reaksjonsbestemmelser – det skisseres mulig prøveordning for inndraging av bevilling på stedet (kommunen)
- Endring i gebyrfastsettelsen – justering (kommunen)
- åpning for salg i egen virksomhet av egenprodusert alkoholholdig drikk som inneholder inntil 4,7 volumprosent alkohol (kommunen)
- endringer i auksjonsforbudet for omsetning av alkoholholdig drikk – private kan auksjonere ut alkohol i regi av Vinmonopolet og næringsdrivere kan auksjonere ut seg imellom
- andre mindre endringer som aldersbestemmelser, gruppebetegnelser for alkohol, betegnelse "flaske", mengdeangivelse, feil henvisning i alkoholforskriften, overskrift i alkoholoven

Høringsfristen er satt til 23.12.09.

I tillegg er det sendt ut høring om endringer i alkoholoven og -forskriften samt i tre forskrifter under kommunehelsetjenesteloven - tilpasninger knyttet til ny tjenestelov med høringsfrist 14.12.09.

Vedlegg:

Vedlegg:

Dok.dato	Dok.id	Tittel
08.11.2009	181543	Høringsbrev og høringsnotat

Dokumenter i saksmappen:**Innledning/bakgrunn:**

Regjeringen har behov for å foreta justeringer i alkohollovgivningen. Siste gang dette skjedde var i 2005. Stortinget har behandlet 2 representantforslag som har resultert i at stortinget har bedt om at endringer i lovverket blir vurdert.

Alkoholkonsumet i Norge øker. Sirius har vist at det har blitt en tredobling av antall skjenkesteder fra 1980 – 2007. I 1985 hadde 28% av skjenkestedene bevilling til å skjenke brennevin, vin og øl, mens det i 2007 var 82%. I 2007 hadde 60% av kommunene utvidede salgs- og skjenketider. Det viser en mer liberal alkoholpolitikk i kommunene.

Alkoholovens formål er å begrense tilgjengeligheten av alkoholholdig drikk og begrense forbruk og omfanget av alkoholrelaterte skader og problemer.

Fakta grunnlag:

I gjeldende alkohollov er normaltiden satt til:

Alkoholholdig drikk med 22 volumprosent eller mer – kl 13.00 – 24.00

Annen alkoholholdig drikk – kl 08.00 – 01.00

Kommunen kan utvide tidene til maksimaltiden:

Alkoholholdig drikk med 22 volumprosent eller mer – kl 13.00 – 03.00

Annen alkoholholdig drikk – kl 06.00 – 03.00

Skjenkebevillinger kan gis for inntil 4 år av gangen i kommunestyreperioden.

Rettslig grunnlag:

Alkoholoven

Alkoholforskriften

Tvisteloven

Forholdet til kommuneplanen:

Vurderinger:

Skjenketider:

Alkohol er det rusmidlet som forårsaker mest sosiale og helsemessige skader. I følge WHO er alkohol den 3. viktigste risikofaktor til sykdom og død i industrialiserte land. Alkohol er involvert i mange trafikkulykker og andre ulykker som innebærer alvorlige personskader og dødsfall. Begrenset tilgjengelighet av alkoholholdig drikk fører til begrenset forbruk og derved til en begrensning i alkoholrelaterte skader og problemer.

Sirus viser også i en rekke studier at alkoholberuselse er en viktig årsak til en betydelig andel av voldstiltfeller. Andre studier viser at jo oftere man drikker seg beruset, desto større er sannsynligheten for at man er involvert i voldssituasjoner.

HOD mener at på tross av at kommunene har fått økt bevissthet rundt skjenketidene de siste år, er det ikke nok, og foreslår redusert maksimal skjenketid. HOD ser at dette forslaget begrenser kommunenes alkoholpolitiske frihet og kan ha negative konsekvenser for næringen, men foreslår det likevel.

Det nye forslaget innebærer en maksimaltid til kl 02 men ellers ingen endringer i tidspunkter.

Hvis forslaget vedtas, har det betydning for gitte skjenkebevillinger i gjeldende bystyreperiode. Endringer blir gjeldende fra 1.07.2010.

I Tønsberg har politiet vært veldig tydelige på at de ønsker redusert skjenketid og har vist dokumentasjon på at antall voldstiltfeller er redusert ved kortere skjenketid.

I siste bevillingsperiode er det derfor innført en prøveordning med redusert skjenketid til kl 02 i perioden 01.09. – 14.05 påfølgende år og skjenketid til kl 03 i perioden 15.05 – 31.08.

Prøveordningen skal evalueres våren 2010.

Rådmannen mener at skjenketidene bør innskrenkes ut fra den dokumentasjonen som finnes på skadevirkninger og erfaringer gjort i Tønsberg kommune.

Kontroll- og reaksjonsbestemmelser:

Departementet ber om tilbakemelding på om det er hensiktsmessig å innføre en midlertidig prøveordning, der kontrollører av kommunale salgs- og skjenkebevillinger kan gis kompetanse til å inndra salgs- eller skjenkebevilling på stedet, dersom det avdekkes brudd på bestemmelser som har særlig sammenheng med alkohollovens formål, som for eksempel salg og skjenking til mindreårige og overskjenking og salg til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler.

Sirus' årlige undersøkelse av kommunenes forvaltning av alkoholloven 2008 viser at kommunenes kontroll med salgs- og skjenkebevillinger i liten grad avdekker lovbrudd og at brudd sjelden får konsekvenser.

Umiddelbar inndragning er et supplement til de reaksjoner kommunen har fra før for å kontrollere bevillingene.

I de 2 siste bevillingsperiodene har ikke Tønsberg kommune hatt situasjoner der det har vært behov for umiddelbar inndragning. Politiet har ved noen få tilfeller stengt et skjenkested.

Tønsberg kommune starter opp et prosjekt med Ansvarlig vertskap i samarbeid med politi og næringen. Tett samarbeid mellom partene skal forbedre overholdelse av lover og forskrifter. I de halvårlige samarbeidsmøtene melder politi, skjenkekontrollør og næringen om en meget positiv utvikling.

Rådmannen ser derfor ikke et behov for denne innføringen på nåværende tidspunkt..

Åpning for salg i egen virksomhet av egenprodusert alkoholholdig drikk som inneholder inntil 4,7 volumprosent alkohol

Departementet foreslår en ny og forenklet ordning for tilvirkning av alkoholholdig drikk som inneholder inntil 4,7 volumprosent alkohol for salg i egen virksomhet.

Hovedelementene i forslaget er:

- kommunen kan etter en skjønnsmessig vurdering utvide en salgsbevilling til også å omfatte tilvirkning av drikk som inneholder inntil 4,7 volumprosent alkohol for salg i egen virksomhet
- utvidelsen kan skje samtidig med at salgsbevilling gis eller på et senere tidspunkt

- det åpnes for samproduksjon der samme bevillingshaver har både salgsbevilling utvidet til å omfatte tilvirkning for salg i egen virksomhet og skjenkebevilling utvidet til å omfatte tilvirkning for skjenking i egen virksomhet
- det foreslås ikke særskilt bevillingsgebyr knyttet til ordningen

Det har i de siste årene vokst fram en bred politisk forståelse for at satsning på lokal produksjon av mat og drikke basert på lokale råvarer vil være en viktig og avgjørende bidragsyter for framtiden for norsk landbruk, reiselivsnæringen og ikke minst for levende og aktive bygdesamfunn.

Forslaget innebærer at drikken som produseres kan selges og skjenkes til kunder i egen virksomhet og at det er kommunen som gir bevilling.

Det stilles krav til fysisk adskillelse av salg og skjenking men lokalene skal være i geografisk nærhet av hverandre.

Rådmannen anbefaler en positiv innstilling til dette forslaget til endring.

Auksjon for alkoholholdig drikk:

Det er nå forbudt å bruke alkohol som gevinst eller premie eller auksjonere bort alkohol.

HOD foreslår å unnta auksjoner mellom næringsdrivende (bevillingshavere, importører og grossister) og auksjoner mellom private i regi av Vinmonopolet fra forbudet.

Gebyrer:

Det kreves gebyrer knyttet til salgs-, skjenke- og tilvirkningsbevillinger iht alkoholoven. Gebyrene skal gjenspeile de totale utgiftene til behandling og kontroll med bevillingene.

Størrelsen på gebyrene bør vurderes med jevne mellomrom. Sist ble det gjort i 2005.

Departementet foreslår at gebyrene endres i tråd med konsumprisindeksen.

Aldersbestemmelser:

Forslaget gjelder unntak fra aldersbestemmelsene for den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, herunder personer som har fagbrev som resepsjonist.

Unntak fra tvisteloven:

HOD foreslår at det tas inn en bestemmelse i alkoholoven som gjør unntak fra tvisteloven § 1-5 om hvem søksmål skal rettes mot. Dette gjelder klagesaker som er avgjort av fylkesmannen.

Fylkesmannen prøver en klagesak ift om kommunens vedtak er innholdsmessig lovlig.

Fylkesmannen kan ikke vurdere kommunens skjønn i saken. Det er derfor naturlig at et eventuelt søksmål rettes mot kommunen, ikke fylkesmannen.

Statistikkinformasjon:

Kommunens pålegges plikt til å gi informasjon til Sirius. Dette har tidligere vært frivillig.

Tilgjengelighet til salgs- og skjenkesteder:

Spørsmålet om tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne har vært tatt opp.

HOD foreslår ikke at dette lovreguleres i alkoholoven.

Gruppebetegnelser i alkoholoven:

Endringene er innarbeidet i forskriften fra tidligere og innebærer bare en retting i lovteksten.

Endringen innebærer følgende betegnelser:

Alkoholfri drikk: Drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol

Alkoholsvak drikk: Drikk mellom 0,7 – 2,5 volumprosent alkohol

Alkoholholdig drikk gruppe 1: Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol

Alkoholholdig drikk gruppe 2: Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol

Alkoholholdig drikk gruppe 3: Drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol

I tillegg er det sendt ut en høring om endringer i alkoholoven og -forskriften samt i tre forskrifter under kommunehelsetjenesteloven - tilpasninger knyttet til ny tjenestelov med høringsfrist 14.12.09. Denne høringen omhandler blant annet endring i tjenestelovens § 11. Det legges opp til

en behandlingsfrist av søknader på skjenkebevillinger i alkoholloven til 4 måneder, som kan forlenges i enkelte saker. Endringen i tjenesteloven innebærer at hvis saksbehandlingsfristen ikke overholdes, blir søknaden ikke automatisk innvilget.

Departementet begrunner dette med at bevilging til skjenking av alkoholholdig drikk er ikke en rettighet.

Alternative løsninger:

Økonomiske konsekvenser:

Departementet mener at endringene antas få økonomiske konsekvenser for næringen grunnet en time redusert skjenketid. Men mener at hensynet til de skadevirkninger som er dokumentert gjennom studier og dokumentasjon, må gå føre.

Departementet ser ellers små administrative og økonomiske konsekvenser av endringene som er foreslått.

Rådmannen kan ikke se store kostnadsøkninger for den kommunale saksbehandlingen.

Helse- og miljøkonsekvenser:

En god skjenkepolitikk og – kontroll gir et trygt samfunn og begrenser skader og problemer med alkohol.

Konsekvenser for barn og unge:

En god skjenkepolitikk og – kontroll gir et trygt samfunn og begrenser skader og problemer med alkohol.

Videre behandling:

Saken behandles i UHO og avgjøres av bystyret.

Tønsberg, 09.11.09

Trond Stenhaug
rådmann

Cecilia Haglind
kommunaldirektør